

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

22 март 1983 година *

„Член 5, начално изречение и алинея 1 от Брюкселската конвенция от 27 септември 1968 г.”

По дело 34-82

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, на основание член 3 от Протокола от 3 юни 1971 г. по тълкуване от Съда на ЕО на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно подведомствеността и изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право, от Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд на Нидерландия) в рамките на касационно производство пред този съд между

Martin Peters Bauunternehmung GmbH, дружество с ограничена отговорност, регистрирано по германското право със седалище в Aachen (Аахен), Федерална република Германия,

и

Zuid Nederlandse Aannemers Vereniging, сдружение по нидерландското право, което е юридическо лице със седалище в Maastricht и административна служба в Heeze, провинция Северен Брабант, Нидерландия,

и постановяване на тълкувателно решение относно член 5, начално изречение и алинея 1 от посочената конвенция,

СЪДЪТ

в състав: г-н J. Mertens de Wilmars, председател, г-н A. O'Keefe и г-н U. Everling, председатели на състава, г-н G. Bosco, г-н T. Koopmans, г-н K. Bahlmann и г-н Y. Galmot, съдии,

генерален адвокат: г-н G. F. Mancini,

секретар: г-н P. Heim,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 15 януари 1982 г., получено в секретариата на Съда на 21 януари 1982 г., Hoge Raad der Nederlanden (Върховният съд на Нидерландия) поставя, на основание Протокола от 3 юни 1971 г. във връзка с тълкуването от Съда на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно подведомствеността и

* Език на производството: нидерландски.

изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право (наричана по-долу „Конвенцията“), два преюдициални въпроса за тълкуване на член 5, алинея 1 от Конвенцията.

2. Тези въпроси са повдигнати в хода на съдебно производство между Zuid Nederlandse Aannemers Vereniging (наричано по-нататък „ZNAV“), сдружение по нидерландското право със седалище в Maastricht и административно управление в Heeze (Северен Брабант), и един от членовете му, Martin Peters Bauunternehmung GmbH, дружество, регистрирано по германското право (наричано по-нататък „Peters“), учредено в Aachen, Федерална република Германия относно възстановяване на суми, дължими от последното по силата на вътрешно правило, прието от органите на сдружението и задължително за неговите членове.

3. Сдружението ZNAV е предявило иск пред Arrondissementsrechtbank (Окръжен съд) на 's-Hertogenbosch, който отхвърля възражението на Peters за липса на подсъдност. Той постановява, че има подсъдност на основание на това, че по негово мнение съдебният спор се основава на договор и следователно има подсъдност на основание член 5, алинея 1 от Конвенцията, съгласно който срещу лице, в конкретния случай Peters, с местожителство в договаряща държава, може в друга договаряща държава да бъде предявен иск по въпроси, свързани с договор, в съда по местоизпълнение на съответното задължение.

4. Peters е обжалвал това решение пред Gerechtshof (регионален апелативен съд) на 's-Hertogenbosch, който потвърждава решението на първата инстанция на основание на това, че задължението на Peters да плати сумата, искана от сдружението, следва да се разглежда като договорно задължение по смисъла на член 5, алинея 1 от Конвенцията.

5. Peters е подал жалба за касиране на това решение пред Hoge Raad (Върховния съд) на Нидерландия, като оспорва анализа, направен от Gerechtshof (Апелативния съд) на 's-Hertogenbosch, по отношение характера на отношенията му със сдружението.

6. Преди да постанови решението, Hoge Raad (Върховният съд) решава да препрати на Съда на Европейските общности следните два въпроса относно тълкуването на Брюкселската конвенция:

„1. Прилага ли се член 5, начално изречение и алинея 1 от Конвенцията при иски от сдружения, създадени в съответствие с частното право и притежаващи правосубектност, срещу един от техните членове по въпроси, свързани със задължения за плащане на суми, които се основават на отношенията между страните по силата на членството, произтичащи от присъединяването на ответника към сдружението с членство чрез правен акт, извършен с такава цел?

2. Следва ли да се прави разграничение дали въпросните задължения се пораждат просто от самия акт на придобиване на членство или от този акт в съчетание с едно или повече решения, взети от органите на сдружението?”

1 . По първия въпрос

7. Член 5 от Конвенцията предвижда няколко случая на специална подсъдност, която ищецът може да избере, с която се дерогира общата подсъдност, предвидена в член 2, алинея 1 от Конвенцията.

8. Съгласно член 5, алинея 1 от Конвенцията: „срещу лице с местожителство в договаряща страна може да бъде предявен иск в друга договаряща държава: 1) при дела, свързани с договор - в съдилищата по местоизпълнение на съответното задължение.”

9. Поради това, концепцията относно делата, свързани с договор, служи като критерий за определяне приложното поле на едно от правилата на специалната подсъдност, която може да използва ищецът. Като се вземат предвид целите и общата структура на Конвенцията, това, което е важно, е, че за да се гарантира, доколкото е възможно равенството и еднаквостта на правата и задълженията на договарящите страни и заинтересуваните лица, които произтичат от Конвенцията, тази концепция не следва да бъде тълкувана просто като отнасяща се за националното право на една или друга от съответните държави.

10. Следователно, и както е постановил Съдът при подобни основания по отношение на думите „дейността на клон, представителство или друга форма на установяване”, посочени в член 5, алинея 5 от Конвенцията (Решение от 22 ноември 1978 г., Somafer/Saar-Ferngas AG, по дело 33/78, Recueil 1978 г. стр. 2183), концепцията относно делата, свързани с договор, се разглежда като независима концепция, която за целите на прилагането на Конвенцията се тълкува чрез препращане главно към системата и целите на Конвенцията, за да се гарантира цялостната Ж ефективност.

11. В това отношение трябва да се отбележи, че въпреки че член 5 предвижда в определени случаи специална подсъдност, която ищецът може да избере, това е поради съществуването в определени ясно определени ситуации на особено тясна връзка между спора и съда, който може да бъде сезиран за това, с оглед ефикасното провеждане на производството.

12. В този контекст, чрез определянето от член 5, алинея 1 от Конвенцията на съдилищата по местоизпълнение на въпросното задължение, се изразява значението на това, че поради тесните връзки, създадени с договор между страните по него, следва да е възможно всички трудности, които могат да се появят във връзка с изпълнението на договорните задължения, да бъдат отнесени до същия съд: този по местоизпълнение на задължението.

13. В това отношение става ясно, че членството в сдружение създава между членовете тесни връзки от същия вид като тези, които се създават между страните по един договор и че като последица от това задълженията, на които се позовават националните съдилища, може да се разглеждат като договорни с цел прилагането на член 5, алинея 1 от Конвенцията.

14. Тъй като съгласно националните правни системи обикновено е уговорено, че мястото, където се намира седалището на сдружението, място на изпълнение на задълженията, произтичащи от акта на придобиване на членство, прилагането

на член 5, алинея 1 от Конвенцията има и практически предимства: съдът, където се намира седалището на сдружението, всъщност най-добре съответства при тълкуване на учредителните документи, правила и решения на сдружението, както и на обстоятелствата, при които е възникнал спора.

15. Съгласно тези обстоятелства, отговорът на първия въпрос следва да е, че задълженията относно плащане на суми, които се основават на отношенията между сдружението и неговите членове по силата на членството трябва да се разглеждат като „дела, свързани с договор” по смисъла на член 5, алинея 1 от Конвенцията

2. По втория въпрос

16. Националният съд пита Съда на Европейските общности дали при определяне дали едно задължение на член към сдружението попада в рамките на „дела, свързани с договор”, следва да се направи разлика съобразно това дали въпросното задължение произтича единствено от акта на придобиване на членство в сдружението или е в резултат от акта, заедно с решението, взето от органа на сдружението.

17. Следва да се отбележи, че увеличаването на основанията за подсъдност при един и същ вид дела, вероятно не могат да подпомогнат правната сигурност и ефективната правна защита на територията на Общността. Следователно, разпоредбите на Конвенцията следва да се тълкуват по начин, по който от сезирания съд да не се изисква да постановява, че има компетентност да се произнесе по определени иски молби, а няма компетентността да разглежда други, дори когато са тясно свързани. Освен това, зачитането на целите и духа на Конвенцията изисква тълкуване на член 5, което да позволява на националните съдилища да се произнасят по отношение на собствената си подсъдност, без да бъдат принудени да разглеждат делото по същество.

18. На тези основания, следва да се отговори, че фактът, че въпросното задължение произтича единствено от акта на придобиване на членство в сдружението или е резултат от акта, заедно с решение на орган на сдружението, не влияе по отношение на прилагането на разпоредбите на член 5, алинея 1 от Конвенцията към спорове относно това задължение.

По съдебните разноски

19. Разходите, направени от Комисията на Европейските общности, италианското правителство и правителството на Федерална република Германия, за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява етап от висящо пред националния съд дело, този съд следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

1) Задълженията относно плащане на парични суми, които се основават на отношенията, съществуващи между едно сдружение и неговите членове по

силата на членството са „дела, свързани с договор” по смисъла на член 5, алинея 1 от Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно подведомствеността и изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право.

2) В това отношение е без значение дали въпросните задължения произтичат единствено от акта на придобиване на членство или са резултат от този акт, заедно с едно или няколко решения, взети от органите на сдружението.

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 22 март 1983 година.

Подписи